

Särskilt yttrande med anledning av remissvar avseende bildande av storregion.

Vi har yrkat avslag på ärende 25 Yttrande över delbetänkande Regional indelning-tre nya län (SOU2016:48)

I samband med detta avslagsyrkande inlämnar vi detta särskilda yttrande som också inlämnats till Finansdepartementet som Sjukvårdspartiets eget remissvar i ärendet.

Majoritetsförhållandet i denna mycket viktiga fråga

Sjukvårdspartiet är inte tillfrågad remissinstans men vill på detta sätt fästa finansdepartementets uppmärksamhet på att det är en mycket liten majoritet i Norrbottens läns landsting som är för en regionbildning enligt delbetänkandet – tre nya län. Av Norrbottens läns landstings 71 ledamöter är 36 för och 35 ledamöter mot. Av dessa 35 ledamöter utgör Sjukvårdspartiet 19. och landstingets näst största parti. Alltså består majoriteten för en större region i enda mandat, vilket inte kommer att framgå av det av Landstingsstyrelsen inlämnade yttrandet. Inte heller kommer yttranden från övriga oppositionspartier att medfölja Norrbottens läns landstingsstyrelses yttrande.

Bakgrund

Frågan om bildandet av en så kallad storregion i Norrland, bestående av Västernorrlands-, Jämtlands-, Västerbottens-, och Norrbottens län kommer enligt nu liggande processplaner inte underställas väljarna i ett allmänt val eller folkomröstning. Detta trots att det är den största förändringen på detta område någonsin. Frågan diskuteras huvudsakligen bland berörda politiker och är av den anledningen inte en fråga som medborgarna direkt kommer i kontakt med. Av den anledningen har det tagits folkinitiativ till folkomröstning i såväl Norrbottens- som Jämtlands län. Det finns dessutom ett flertal genomförda opinionsundersökningar som visar på ett folkligt motstånd mot denna förändring på över 80 procent.

De argument för denna förändring som bland annat presenteras i Norrbottens läns landstings remissvar är huvudsakligen av rationell karaktär. De vinster man ser har mycket att göra med centraliserade funktioner av service- och myndighetskaraktär, samt tankar om möjliga strukturförändringar inom hälso- och sjukvård. Strukturförändringar som mer kan beskrivas som centraliseringar och framtida nedläggningar.

Sjukvårdspartiets ställningstagande

En framtida storregion bestående av de fyra nordligaste länen omfattar mer än halva Sveriges yta. Norrbotten ensamt omfattar 25% av Sveriges yta. Det skulle alltså bli fråga om en region som får extremt långa avstånd och som till ytan omfattar flera länder i Centraleuropa. Avstånden för såväl medborgare som andra som önskar besöka centrala servicefunktioner i en sådan region blir så långa att det blir en för många oöverstiglig uppgift, och där i många fall övernattningar kommer att krävas. Det kommer inte att bli möjligt att göra en t o r resa med allmänna kommunikationsmedel på en och samma dag, förutom med flyg.

Det kommer att uppstå ett demokratiskt underskott i en framtida mindre regional församling, där politiker från de fyra länen skall sätta sig in i frågor omfattande över halva Sveriges yta. Det är utifrån en del politikernas synpunkt en fördel, eftersom obekväma beslut gällande det egna närområdet kan tas av andra med ingen eller liten lokalkännedom. Ett demokratiunderskott. Avståndet till valda politiker såväl mentalt som geografiskt kommer att öka dramatiskt.

Hälso- och sjukvårdsfrågorna brukar användas som ett exempel på fördelar med en stor region, men då vill vi påpeka att de eventuella fördelar detta skulle innebära redan finns. Detta i form av ett sedan årtionden etablerat och väl fungerande samarbete mellan de fyra nordligaste länen, där man hanterar gemensamma specialiseringsfrågor och riks- och regionsjukvård. Det handlar om fyra län med rätt dålig ekonomi, som inte blir bättre av att en sammanslagning sker. Tillgängliga resurser förändras inte sett till ett per capita förhållande. Tvärt om kan försämringar inom hälso- och sjukvården genomföras med hjälp av andra med mindre lokalkännedom, eftersom det handlar om stora geografiska avstånd där lokalkännedomen blir minimal. Man kommer alltså att få ta ställning till strukturförändringar i områden man inte alls känner till. Kanske bekvämt för en del, förödande för andra.

Vi ser sammantaget detta som den största och sämsta förändring som planeras och som bygger på argument som vid ett skärskådande inte är hållbara. Det sker utan mellanliggande val vilket är synnerligen anmärkningsvärt ur demokratisynpunkt. Ett renodlat politikerprojekt som genomförs över medborgarnas huvuden. Det är bland annat av den anledningen som folkinitiativen tas och det kommer krav på folkomröstning i minst två av länen, tänkta att ingå i denna storregion.

Vi ser sammantaget, tvärt emot vad den av 1 ledamot bestående majoriteten anser, att ett bildande av en Norrländsk storregion kraftfullt måste avstyrkas. Vi ser gärna en ökad statlig närvaro i ett så stort län som Norrbotten, något som inte med säkerhet sker i en mycket större regionbildning.

Kenneth Backgård
Ordförande
Norrbottens Sjukvårdsparti